Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД

31 декември 2019 г.

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	**-**
Годишен доклад за дейността	**1**
Отчет за финансовото състояние	**15**
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	**17**
Отчет за промените в собствения капитал	**18**
Отчет за паричните потоци	**20**
Пояснения към финансовия отчет	**21**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До
Акционерите на
ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2019 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР – продължение

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от Ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на Ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато Ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет Ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако Ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако Ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР – продължение

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от Ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на Ръководството на счетоводната база на основата на предположението за

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР – продължение

действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с Ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на Ръководството, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР – продължение

дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ – ОД ООД
Одиторско дружество
Камелия Терзийска - *Управител*
Република България, София, 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор

Годишен доклад за дейността

I. Развитие на дейността на ЕФ Асет Мениджмънт АД

През 2019 г. дейностите, извършвани от ръководството на Дружеството, са свързани главно с управлението на дейността на колективните инвестиционни схеми (КИС).

Дейности, свързани с управлението на Дружеството през 2019 г.

Дейността на ЕФ Асет Мендиджмънт през 2019 г. е свързана с :
- управление на дейността на портфейлите на два договорни фонда: ЕФ Рапид и ЕФ Принсипал.

Управляващото дружество осъществява счетоводното, отчетното, маркетинговото и рекламното обслужване на управляваните колективни инвестиционни схеми.

II. Финансово състояние на Дружеството към края на 2019 г.

Основна цел на Управляващото дружество е да осигури запазване на стойността на портфейлите от ценни книжа и парични средства на управляваните колективни инвестиционни схеми и институционални инвеститори. Подбирани са активи и са сключвани сделки с параметри, които в максимална степен отговарят на инвестиционната цел на различните фондове съобразно пазарните условия през 2019 година, в която доверието в родния капиталов пазар започна да се възстановява.

Поради тази причина през годината Управляващото дружество предпочете по-високорисковите инвестиции пред предпазливата политика от предходните години. Около 2/3 от оборота през 2019 г. беше реализиран от търговия с акции.

В дългосрочен план индустрията на взаимните фондове в България има огромен потенциал за растеж предвид ниското й проникване сред населението.

АКТИВИ

Активите на Дружеството включват дълготрайни материални активи, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, краткосрочни вземания и парични средства.

Дълготрайни активи

Дълготрайните активи включват транспортни средства, компютри и стопански инвентар с балансова стойност към 31.12.2019 г. – 325 хил. лв.

2. Финансови инструменти

Финансовите инструменти посочени в отчета за финансовото състояние включват: финансови, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, краткосрочни вземания, пари и парични еквиваленти.

2.1. Краткосрочни вземания
Краткосрочните вземания към 31.12.2019 г. са в размер на 3 хил. лв.

2.2. Пари и парични еквиваленти

Дружеството отчита като пари и парични еквиваленти следните активи: налични пари в брой и в разплащателни и депозитни сметки. Към 31.12.2019 г. техният размер е 77 хил. лв.

2.3 Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Дружеството отчита като Финансови активи, отчитани по справедлива стойност - инвестиции в акции и корпоративни облигации с балансова стойност 767 хил. лв. към 31.12.2019 г.

2.4.Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

През 2019 г. при управлението на колективните инвестиционни схеми Управляващото дружество сключва сделки като се стреми, в настоящите пазарни условия, да предприеме възможно най-разумни действия по запазване на стойността на инвестициите.

Водещи за Управляващото дружество при управлението на КИС са спазването на инвестиционните ограничения, контрола върху ликвидността, анализа на пазарната ситуация за намиране на най-добри възможности за продажба и покупка на финансови инструменти. Натрупаният професионален опит през последните десет години на активно развитие в България на пазара на колективни инвестиционни схеми, дава възможност на екипа на ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД да създаде подходяща вътрешна организация на работата, за да са осигурени запазването на интересите на инвеститорите, избягването на конфликти на интереси, спазването на забраната за търговия с вътрешна информация, ефективното разпределение на функции и отговорности на различните отдели, контрол и своевременно предоставяне на информация.

В синхрон с доброто представяне на чуждите фондови пазари като цяло, основните борсови индекси в България отбелязаха ръст през 2019 г. В тази среда Управляващото дружество, чрез съвместните действия на отдели Управление на портфейли и Управление на риска, се стремеше да разшири стойността на рисковите инвестиции на колективните инвестиционни схеми, които управлява с цел реализиране на допълнителна доходност. Портфолио мениджърите избраха финансови инструменти с добри икономически показатели и професионално утвърден мениджмънт, включително да поддържат и адекватно ниво на паричните средства, което позволява посрещане на задълженията по обратно изкупуване. Част от инвестициите през 2019 г. все още бяха насочени и към по ниско рискови инвестиции, като облигации и банкови депозити в местни банки, които все още предлагат добра възвръщаемост. Инвестициите в акции се насочиха към български със стабилни пазарни позиции и добри корпоративни практики на мениджмънта, което им позволява по-добро позициониране в икономиката на страната.

Вследствие на своята основна дейност Дружеството е изложено на финансови рискове, които могат да бъдат разпределени в следните три основни категории – пазарни рискове, кредитни рискове и операционни рискове. Освен тези основни три рискови категории Дружеството е изложено и на някои комбинирани рискови фактори, реализиращи се в ликвиден риск, регулаторен риск, риск за репутацията, бизнес риск и други.

Ежедневните дейности по управление на риска в Дружеството се осъществява от отдел „Управление на риска", за което отделът се отчита пряко пред Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да намали излагането на риск на Дружеството, вкл. като осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, необходими за покриване на възникващите задължения.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са разгледани детайлно по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби при управлението на финансови средства под въздействието на неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, преобладаващите валутни курсове, който се обуславя от две основни категории рискови фактори:

- Системен (общ пазарен) риск, влияещ върху стойността на всички финансови инструменти на пазара. Системният риск се поражда от характеристиките на макроикономическата среда и от състоянието на капиталовия пазар в страната, действа извън дружеството и по принцип не може да бъде диверсифициран. Основните методи за ограничаване на системния риск и неговите отделни компоненти са събирането и обработването на информация за макроикономическата среда, и на тази база прогнозиране и съобразяване на инвестиционната политика с очакваната динамика на тази среда;
- Специфичен (фирмен) риск, който произтича от конкретните характеристики на даден финансов инструмент или дружеството, което го е емитирало. Дружеството неутрализира специфичния пазарен риск на собствените си инвестиции и отделните инвестиции на КИС посредством диверсификация на финансовите инструменти.

Основните разновидности на пазарния риск – валутен, лихвен и ценови са разгледани по-долу.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на валутните курсове, който може да се реализира чрез намаление/увеличение стойността на активи/пасиви, деноминирани в чужда валута, и/или намаление/увеличение на приходите/разходите, свързани с финансови инструменти или транзакции, деноминирани в чужда валута.

Управляващото дружество е изложено на валутен риск при извършване на разплащания в чуждестранна валута. При извършването им възникват приходи и разходи от валутни операции, които се отчитат в отчета за доходите. Основната част от валутните експозиции се формира от монетарните активи и пасиви на Управляващото дружество, деноминирани във валута, различна от лева и евро.

Управляващото дружество управлява валутния риск чрез ограничаване на откритата си позиция по отношение на валути, различни от лева и евро. Поради характера на паричните потоци, а именно – разплащания с клиенти на КИС, приходите и разходите от валутни операции и преоценки не са релевантни.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на лихвените проценти, който има две основни разнодивности:

- риск от изменение на пазарната цена на лихвоносни финансови инструменти (вкл. деривативи базирани върху лихвени проценти) във връзка с изменение на пазарните лихвени проценти;
- риск от намаление/увеличение на лихвените плащания по лихвоносни активи/пасиви във връзка с промяна на пазарните лихвени проценти;

Дейността на Управляващото дружество е обект на риск от колебания в лихвените проценти, само доколкото през отчетния период Управляващото дружество сключва договори за депозити с различни банки, приходите от лихви, от които, са изложени на риск от намаление на лихвените проценти. През отчетния период Дружеството няма лихвоносни задължения, които биха могли да доведат до излагане на риск от увеличение на лихвените плащания.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Дружеството:

31 декември 2019 г.	Лихвен %	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
		'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.05% до 0.30%	77	-	77
Корпоративни облигации	от 4.15%до 5.00%	113	-	113
Акции	-	-	654	654
Вземания	-	-	3	3
Общо активи		**190**	**657**	**847**

Ценови риск

Ценовият риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни цени на търгуеми финансови инструменти (акции, борсово-търгуеми стоки, стратегически суровини, енергоносители и т.н.).

През периода Управляващото дружество няма активи или пасиви, водещи до поемане на ценови риск свързан с търгуеми финансови инструменти.

Основните приходи на Дружеството са свързани с размера на управляваните активи (нетната стойност на активите на управляваните фондове върху която се начислява таксата за управление) и интереса на инвеститорите към управляваните договорни фондове, предвид събираните такса за емитиране и обратно изкупуване на дялове.

И двата източника на приходи са свързани основно със състоянието на публичните дружества търгуеми на Българска фондова борса АД (БФБ). Увеличението/намалението на цените на БФБ

на акциите, които управляваните от Дружеството фондове притежават, би довело до съответното увеличение/намаление на приходите от управление. Това увеличение/намаление също така влияе и на интереса на инвеститорите към фондовете, доколкото едно увеличение на цените би довело до по-висока доходност за инвеститорите, а при намаление на цените по-малка доходност или загуба за инвеститорите.

Кредитен риск

Кредитният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби поради намаляване стойността на даден финансов инструмент при неблагоприятни събития с кредитен характер (вкл. сетълмент риск при неизпълнение от страна на контрагента), свързани с емитента на финансовия инструмент или насрещната страна по сделката, както и държавите или юрисдикциите, където са базирани или осъществяват своята дейност. Кредитният риск има две основни разновидности:

- Позиционен риск – възможната загуба, произтичаща от промяна на цената на даден финансов инструмент в резултат на фактори, свързани с кредитоспособността на емитента или в случай на деривативен инструмент-свързан с емитента на базовия инструмент;
- Сетълмент риск – възможната загуба, произтичаща от невъзможността или нежеланието на насрещна страна по сделка с финансови инструменти да изпълни точно и в срок своите задължения;

През периода Управляващото дружество поддържа вземания само срещу първокласни контрагенти (депозити при банки), което свежда позиционния риск и сетълмент риска до пренебрежимо ниско равнище.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на финансовия отчет, както е посочено по-долу:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Други вземания	3	2
Вземания от свързани лица	-	51
Пари и парични еквиваленти	77	135
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	767	662
Балансова стойност	**847**	**850**

Основните приходи, които Дружеството реализира, са от организацията и управлението на КИС – ДФ „ЕФ Рапид" и ДФ „ЕФ Принсипал". Поради наличието на правото да управлява посочените Фондове, Дружеството не е изложено на кредитен риск от неплащане на задълженията от страна на фондовете към Дружеството.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи:

към 31.12.2019 г.	до 3 месеца	от 1 до 5 години	от 5 до 10 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	77	77
Вземания	3	-	-	-	3
Акции	-	-	-	654	654
Облигации	51	26	36	-	113
Общо активи	**54**	**26**	**36**	**731**	**847**

Ликвиден риск

Ликвидният риск има две основни разновидности:

- Риск на финансирането, който възниква във връзка с осигуряването на финансови средства за посрещане на финансови задължения, когато те станат изискуеми. Рикът от финансирането има две измерения: риск Управляващото дружество да не бъде в състояние да посрещне задълженията към Клиентите на КИС и риск от невъзможност Управляващото дружество да посрещне задължения, свързани със собствените му дейности;
- Риск свързан с пазарната ликвидност на финансовите инструменти, който възниква, когато дадена транзакция не може да бъде осъществена при преобладаващите пазарни цени на финансовия инструменти, или извършването ѝ е възможно само при неблагоприятни финансови условия, поради значителния размер на позицията в сравнение с обичайната търговия;

Управляващото дружество прилага процедури за управление на ликвидния риск на всяка колективна инвестиционна схема, с цел осигуряване спазването на изискванията по чл. 21 ЗДКИСДПКИ.

Несистематични рискове

Договорните фондове оперират в силно регулирана среда, което е предварително условие за намаляване на рисковете от операциите. Основен регулатор е Комисията за финансов надзор. Допълнителен контрол се осъществява и от банката депозитар.

Мерки за редуциране на влиянието на финансовата криза

Във връзка със силно променливата конюнктура на финансовите пазари в световен мащаб, освен изрично предвидените процедури в Правилата за управление на риска на договорните фодове, ЕФ Асет Мениджмънт АД предприема допълнителни мерки във връзка с управлението на ликвидните и кредитните рискове, а именно:

- Непрекъснат контрол и своевременно предоставяне на информация на отдел „Управление на активи" и изпълнителния директор за броя и размера на подадените поръчки за емитиране и обратно изкупуване на дялове за следващия работен ден;

- Непрекъснато наблюдение на движенията на цените на финансовите инструменти от портфейла на договорния фонд по време на борсовите сесии;
- Проверка и уведомяване на изпълнителния директор – за наличностите по бързоликвидни активи и техния относителен дял в общата сума на активите на договорния фонд.

Към 31 декември 2019 г. падежите на задълженията на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2019 г.	Краткосрочни	Дългосрочни		Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения по лизингови договори	37	151	138	326
Други задължения	12	-	-	12
	49	151	138	338

Към 31 декември 2018 г. падежите на задълженията на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2018 г.	Краткосрочни	Дългосрочни	Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения по лизингови договори	12	56	68
Други задължения	9	-	9
	21	56	77

Операционен риск

Операционният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби, дължащи се на неподходящи или неадекватни вътрешни правила и/или процедури, грешки на персонала и/или информационните системи, злоумишлени действия, неблагоприятни външни събития и други. Операционните рискове са свързани с четири основни рискови фактора:

- Персонал – възможни загуби, свързани с грешки, измами и други подобни, липса на съответна квалификация или загуба на ключови служители и т.н.;
- Процеси – възможни загуби вследствие на транзакции, счетоводни грешки, неизгодни договори, неточни финансови отчети или оценки и т.н.;
- Системи – възможни загуби от срив на информационни системи или комуникационни канали, програмни грешки, некоректни данни, пробиви в сигурността, недостиг на операционен капацитет и т.н.;
- Външни рискове – възможни загуби, дължащи се на природни катаклизми, съдебни разпоредби, неизпълнение от страна на доставчици, кражби, грабежи и др. противозаконни действия на външни лица, политически, регулаторни, данъчни и други фактори.

Управляващото дружество управлява опреционния риск с помощта на система за вътрешен контрол на процесите, нивата на достъп до системите и лимитите за сделки на персонала.

Категории финансови активи

Балансовите стойности на финансовите активи на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Вземания от свързани лица	20.3	-	51
Други вземания	8	3	2
Пари и парични еквиваленти	9	77	135
		80	188
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:	6		
Облигации		113	116
Капиталови инструменти		654	546
		767	662

Финансови пасиви	Пояснение	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Задължения по лизингови договори	11.1	326	68
Други задължения		2	1
		328	69

ПАСИВИ

Текущите пасиви на дружеството към 31.12.2019 г. представляват краткосрочни задължения, които ще бъдат погасени не по-късно от 12 месеца от възникването им (39 хил. лв.). Те включват: задължения по лизингови договори – 37 хил. лв., други задължения – 2 хил. лв. Нетекущите пасиви на дружеството към 31.12.2019 г. представляват задължения по лизингови договори – 289 хил.лв.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собственият капитал се състои от акционерен капитал, резерви и финансов резултат.

1. Акционерен капитал

Акционерният капитал на Управляващото дружество е в размер на 400 000 (четиристотин хиляди) лв., разпределен на 400 000 (четиристотин хиляди) обикновени безналични поименни акции с право на един глас и с номинална стойност 1 (един) лев всяка.

Капиталът на Управляващото дружество при неговото учредяване е бил в размер на 100 000 (сто хиляди) лв. През Юли 2005 г. е увеличен до 250 000 (двеста и петдесет) лв. и през 2012 г. се увеличава с още 150 000 (сто и петдесет) лв.

2. Резерв

Към 31.12.2019 г. резервите на Дружеството възлизат на 40 хил. лв.

3. Финансов резултат

Финансовият резултат за 2019 г. е положителен и след преобразуване за данъчни цели възлиза на 394 хил. лв.

ПРИХОДИ

1. Приходи от предоставяне на услуги

Приходите на Дружеството са формирани от възнагражденията за услугите по управление на дейността на колективни инвестиционни схеми. Към 31.12.2019 г. те са в размер на 612 хил. лв. Приходите от всяка услуга се признават за периода, за който е извършена реално услугата, т.е. когато са извършени разходите за нея.

Приходи от предоставяне на услуги	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
- приходи от управление на ДФ ЕФ Принсипал	454	532
- приходи от управление на ДФ ЕФ Рапид	158	123
Общо:	**612**	**655**

2. Приходи от операции с инвестиции

През 2019 г. Дружеството е реализирало нетна печалба от операции с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Нетна печалба от операции с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	118	72
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(40)	(55)
Общо	**78**	**17**

3. Финансови приходи

Финансовите приходи на дружеството включват приходи от лихви от публично търгувани ценни книжа на разположение за продажба.

Приходите от лихви за 2019 г. се състоят от лихви по операции с дългови финансови инструменти и олихвяване на разплащателни сметки. Към 31.12.2019 г. тяхната стойност е 5 хил. лв.

РАЗХОДИ

Разходите се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, през който са възникнали. Разходите, извършени през текущия период, които са свързани с получаване на приходи или изгоди през следващ отчетен период се отразяват като разходи за бъдещи периоди.
Разходите за обичайна дейност включват разходи, отчетени по икономически елементи и финансови разходи. Разходите по икономически елементи заемат основна част от извършените разходи за 2019г.

1. Разходи по икономически елементи

Разходите по икономически елементи включват разходи за материали, за външни услуги, за амортизации, за възнаграждения, за осигуровки и други. Към 31.12.2019 г. общата им стойност е 253 хил. лв.

2. Финансови разходи

Финансовите разходи включват разходите по банкови такси и комисионни и разходи за лихви по договори за лизинг, които към 31.12.2019 г. възлизат на 9 хил. лв.

III. Анализ на основни финансови и нефинансови показатели

Финансови показатели

Анализ на основни финансови показатели, имащи отношение към стопанската дейност.
Показателите за ефективност са количествените характеристики на съотношението между Приходите и Разходите на Дружеството. Резултатите от изчисляването на коефициентите за ефективност на разходите позволяват да се определи колко приходи от дейността получава фонда от използването на единица разход за същата дейност. Коефициентите на приходите са реципрочни на предходните. Те показват колко разходи са направени за единица приход.

Показатели	31.12.2019	31.12.2018	Изменение
Приходи	745 204.86	738 732	0.88%
Разходи	306 869.36	269 076	14.05%
Коефициенти			
Ефективност на раходите	0.41	0.36	13.06%
Ефективност на приходите	2.43	2.75	-11.55%

Финансовият резултат характеризира ефективността от финансово-стопанската дейност. Той може да бъде печалба или загуба в зависимост от съотношението между приходите и разходите. Размерът на финансовия резултат се посочва в Отчета за приходите и разходите, както и в Отчета за финановото състояние.

Промени в състоянието на финансовия резултат

Финансов реултат към 31.12.2019	Финансов реултат към 31.12.2018	Изменение
393 936	423 673	-7.02%

Показателите за ликвидност изразяват способността на Дружеството да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Показателите за ликвидност се определят като коефициенти, при изчислението на които се съпоставят активи и задължения. Коефициентът за обща ликвидност се изчислява като текущите акиви се разделят на текущите пасиви.

Показатели за ликвидност	31.12.2019	Коефициент за обща ликвидност	31.12.2018	Коефициент за обща ликвидност	Изменение
Текущи активи	846 713		850 144		
Текущи пасиви	48 278	1754%	20 699	4107%	-57.30%

Показателите за задлъжнялост показват каква част е дългът от капитала на Дружеството и неговото текущо финансово състояние.При високо степен на задлъжнялост на Дружеството, то ще изпитва трудност при осъществяване на стопанската си дейност.

Показатели за Задлъжнялост	31.12.2019	Коефициент Дълг към Собствен капитал	31.12.2018	Коефициент Дълг към Собствен капитал	Изменение
Общо пасиви	337 728		77 044		
Общо собствен капитал	833 936	40.50%	852 981	9.03%	348.37%

Промени в състоянието на активите			
	31.12.2019	31.12.2018	Изменение
Активи	1 171 663	930 025	25.98%

Рентабилността (доходността) е един от най-важните параметри, които харакреризира финансовото състояние на Дружеството. Отразява потенциала на предприятието да генерира и резлизира доходи.

Коефициенти за рентабилност					
	31.12.2019		31.12.2018		Изменение
	Възвращаемост на собствения капитал				
Общо нетна печалба	393 936	47%	423 652	50%	-4.89 %
Общо собствен капитал	833 936		852 981		
	Възвращаемост на активите				
Общо нетна печалба	393 936	36%	423 652	46%	-26.19 %
Общо активи	1 171 663		930 025		

IV. Събития след датата на отчета

Съветът на директорите на управляващото дружество декларира, че за периода след датата, към която е съставен финансовия отчет до датата на изготвянето му, не са настъпили други важни и/или значителни за дейността на предприятието некоригиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярно и честно представяне на финансовите отчети.

V. Възнаграждения на членовете на съвета на директорите на Дружеството през 2019г.

Начислените през 2019 г. възнаграждения по Договори за Управление и Контрол на Дружеството са в размер 62 хил. лв.

VI. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съвета на директорите през годината акции на дружеството

През 2019 г. не са извършвани прехвърляния на акции от членове на съвета на директорите.
Към 31.12.2019 г. акционерната структура има следния вид :

- ИП Евро-Финанс АД притежаваа 79 840 броя акции или 19.96 % от основния капитал на Дружеството.
- Образователно-спортен комплекс Лозенец притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Бондс Адвайзърс ЕООД притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Италтех Сервиз-България ЕООД притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Лаудспикърс-Си ей ЕООД притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Евроаутосервиз ЕООД притежава 39 920 броя акции или 9.98 % от основния капитал на Дружеството.
- Ей Си Ем Консулт ЕООД притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Смарт Ай Ти Сълюшънс ЕООД притежава 39 800 броя акции или 9.95 % от основния капитал на Дружеството.
- Застрахователен брокер Про Инс ЕООД притежава 39 920 броя акции или 9.98 % от основния капитал на Дружеството.

- Цветелина Константинова Костадинова притежава 1 520 броя акции или 0.38 % от основния капитал на Дружеството.

VI. Права на членовете на СД да придобиват акции на Дружеството

Всеки член на СД има право да придобива акции от Дружеството.

VII. Участието на членовете на СД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 50 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е посочено като информация по-долу:

ИВАН КОНСТАНТИНОВ ОВЧАРОВ е управител в Тиа Енерджи ООД и председател на Съвета на директорите на Инново Статус АД, Скопие.

ИВЕЛИНА ИВАЙЛОВА ИВАНОВА не участва в управлението на други дружества и не притежава капитал от такива.

ИВА КРАСИМИРОВА МИТКОВА не участва в управлението на други дружества и не притежава капитал от такива.

VIII. Договори по чл. 240 б от ТЗ, сключени през годината.

Членовете на съвета на директорите или свързани с тях лица през 2019 г. не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

IX. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Не са извършвани действията в областта на научноизследователската и развойната дейност.

X. Наличието на клонове на предприятието.

Дружеството няма открити клонове.

XII. Перспективи за развитието на Дружеството през 2020 г.

През 2020 г. Дружеството ще се стреми към повишаване на стойността на активите под управление и оптимизиране на инвестиционната си политика с цел постигане на максимално висока печалба в зависимост от нивото на толерантност на клиентите към риска.

В началото на 2020 година, поради разпространение на новия коронавирус COVID - 19 в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На капиталовите пазари през последните седмици се наблюдава рязко повишаване на нивото на пазарната волатилност, породено в основната си част от разпродажби на активи и ребалансиране на портфейли на големи институционални инвеститори, което доведе и до значителен спад в доходността на основните борсови индекси. Ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, поради което към момента ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието ще доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с

финансовите активи на Дружеството и на управляваните от него фондове и е възможно да има негативен ефект върху дейността на Дружеството.

ЕФ Асет Мениджмънт АД си е поставило за цел да увеличи темповете на разтеж на средствата под управление в своите КИС, като основен източник се очаква да бъдат институционални клиенти.

През 2020 г. Дружеството ще продължи по-агресивната си политика по привличането на институционални инвеститори и граждани за клиенти.

Изпълнителен директор:_____
(Иван Овчаров)

Дата: 27.03.2020 г.
Гр.София

Отчет за финансовото състояние

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Машини, съоръжения и оборудване	5	325	80
Нетекущи активи		**325**	**80**
Текущи активи			
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност	6	767	662
Вземания от свързани лица	20.3	-	51
Други вземания	8	3	2
Пари и парични еквиваленти	9	77	135
Текущи активи		**847**	**850**
Общо активи		**1 172**	**930**

Изготвил: _____
(Ивелина Иванова)

Изпълнителен директор: _____
(Иван Овчаров)

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	10.1	400	400
Резерви		40	40
Неразпределена печалба		394	413
Общо собствен капитал		**834**	**853**
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения по лизингови договори	11.1	289	56
Нетекущи пасиви		**289**	**56**
Текущи пасиви			
Задължения по лизингови договори	11.1	37	12
Данъчни задължения	12	10	8
Други задължения		2	1
Текущи пасиви		**49**	**21**
Общо пасиви		**338**	**77**
Общо собствен капитал и пасиви		**1 172**	**930**

Изготвил: _____ **Изпълнителен директор:** _____
(Ивелина Иванова) **(Иван Овчаров)**

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснения	2019	2018
		'000 лв.	'000 лв.
Приходи от услуги	14	612	655
Други приходи		-	3
Разходи за материали		(3)	(6)
Разходи за външни услуги	15	(41)	(67)
Разходи за персонала	13.1	(128)	(113)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5	(52)	(16)
Други разходи	16	(28)	(8)
Оперативна печалба		**360**	**448**
Финансови приходи	18	14	9
Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	17	78	17
Финансови разходи	18	(14)	(4)
Печалба преди данъци		**438**	**470**
Разходи за данъци, нетно	19	(44)	(46)
Печалба за годината		**394**	**424**
Общо всеобхватен доход за годината		**394**	**424**

Изготвил: _____ **Изпълнителен директор:** _____
(Ивелина Иванова) **(Иван Овчаров)**

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

	Акционерен капитал '000 лв.	Резерви '000 лв.	Натрупани печалби '000 лв.	Общо капитал '000 лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	**400**	**40**	**413**	**853**
Разпределяне на дивиденти	-	-	(413)	(413)
Сделки със собствениците	**-**	**-**	**(413)**	**(413)**
Печалба за годината	-	-	394	394
Ефект от прилагане на МСФО 9				
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**394**	**394**
Салдо към 31 декември 2019 г.	**400**	**40**	**394**	**834**

Изготвил: _____ **Изпълнителен директор:** _____
(Ивелина Иванова) **(Иван Овчаров)**

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

	Акционерен капитал '000 лв.	Резерви '000 лв.	Натрупани печалби '000 лв.	Общо капитал '000 лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	**400**	**40**	**453**	**893**
Ефект от прилагане на МСФО 9	-	-	(11)	(11)
Салдо към 1 януари 2018 г. (преизчислено)	**400**	**40**	**442**	**882**
Разпределяне на дивиденти	-	-	(453)	(453)
Сделки със собствениците	**-**	**-**	**(453)**	**(453)**
Печалба за годината	-	-	424	424
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**424**	**424**
Салдо към 31 декември 2018 г.	**400**	**40**	**413**	**853**

Изготвил: _____ **Изпълнителен директор:** _____
(Ивелина Иванова) **(Иван Овчаров)**

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за паричните потоци

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от договорни фондове		663	605
Постъпления от търговски контрагенти		-	3
Плащания към търговски контрагенти		(74)	(78)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(118)	(106)
Плащания на данъци		(52)	(61)
Други парични потоци, нето		(20)	1
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**399**	**364**
Инвестиционна дейност			
Постъпления от текущи финансови активи		167	488
Плащания за текущи финансови активи		(180)	(485)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**(13)**	**3**
Финансова дейност			
Плащания по лизингови договори	11.1	(31)	(24)
Плащания на дивиденти		(413)	(453)
Нетен паричен поток от финансова дейност		**(444)**	**(477)**
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		(58)	(110)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		135	245
Пари и парични еквиваленти в края на годината	**9**	**77**	**135**

Изготвил: _____ **Изпълнителен директор:** _____
(Ивелина Иванова) **(Иван Овчаров)**

Дата: 27.03.2020 г.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата 31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Управител
БРЕЙН СТОРМ КОНСУЛТ - ОД ООД
Одиторско дружество
31.03.2020 г.

Камелия Терзийска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Управляващо дружество ЕФ Асет Мениджмънт АД (Дружеството) е създадено през 2005 г. на Учредително събрание от 28 Януари 2005 г. с капитал в размер на 100 000 лв., разпределен в 100 000 броя обикновени, безналични поименни акции, всяка с номинал 1 лв. Дружеството получава разрешение за упражняване на дейността си съгласно своя Устав с решение на Държавната комисия по ценните книжа (ДКЦК) през 2006 г., а именно: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми по смисъла на параграф 1, т. 26 от ЗППЦК и на инвестиционни дружества от затворен тип. Съдебната регистрация на Дружеството става с решение на Софийски градски съд от 2006 г. Дружеството е учредено без определен срок.

На 13.07.2005 г. с решение на Общо събрание на акционерите, дружеството увеличава капитала от 100 000 лв. на 250 000 лв. чрез издаване на нови 150 000 броя обикновени безналични акции с право на на глас с номинална стойност 1 лв. всяка една. През 2012 г. капиталът е увеличен с още 150 000 лв.

Съветът на Директорите на Дружеството е в състав: Иван Константинов Овчаров – Изпълнителен директор; Ивелина Ивайлова Иванова – Председател на СД и Ива Красимирова Миткова – член на СД. Дружеството се представлява от Иван Константинов Овчаров.

Към 31.12.2019 г. числеността състав на персонала е 6 души.

ЕФ Асет Мениджмънт АД е със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Христофор Колумб" 43, ет. 5, тел.: (+ 359 2) 9021 944.

Към 31 декември 2019 г. Дружеството организира и управлява следните колективни инвестиционни схеми от отворен тип:

- Договорен фонд „ЕФ Рапид"
- Договорен фонд „ЕФ Принсипал"

Към 31 декември 2019 г. Дружеството няма открити клонове.

Крайният собственик е дружество ИП Евро-Финанс АД регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията и ЕИК 831136740, чиито инструменти на собствения капитал НЕ се котират на Българска фондова борса.

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС" представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е изготвен при прилага принципа за действащо предприятие.

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. е одобрен и приет от Съвета на Директорите на 27.03.2020 г.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на Управляващото дружество е направило преценка на способността на ЕФ Асет Мениджмънт АД да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

Към датата на одобрение на настоящите финансови отчети следните нови стандарти, допълнения и подобрения към съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети за прилагане от ЕС са в сила за текущия период:

- **МСФО 16 Лизинг – в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019;**

  През текущата година дружеството е приложило МСФО 16 *Лизинг*, който влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019 г.

  Дружеството е променило отчитането на лизинговите договори при прилагането на новия стандарт МСФО 16 като лизингополучател/наемател. МСФО 16 въвежда нови изисквания за признаването, оценяването и оповестяването на лизинговите договори във финансовите отчети, включително премахване на разграничаването на лизинговите договори при лизингополучателите на оперативен и финансов лизинг и признаването на почти всички лизингови договори в отчета за финансовото състояние.

  МСФО 16 се прилага за всички лизингови договори с изключение на (МСФО 16, пар. 3 и 4):

  - лизинги на активи в обхвата на МСФО 6 Проучване и оценка на минерални ресурси;

  - лизинги на активи в обхвата на МСС 41 Земеделие;

  - споразумения за концесия на услуги в обхвата на КРМСФО 12 Споразумения за концесионни услуги;

  - лицензи на интелектуална собственост, предоставени от лизингодател в обхвата на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти;

  - права, притежавани от лизингополучател, по лицензионни споразумения в обхвата на МСС 38 Нематериални активи за такива обекти като филми, видеозаписи, пиеси, ръкописи, патенти и авторски права.

  Най-важната промяна, която въвежда МСФО 16, е отчитането на всички лизингови договори при лизингополучателите по модела на актива с право на ползване, без значение дали са оперативен, или финансов лизинг. В стандарта са предвидени две изключения от модела –

за лизингови договори със срок до 12 месеца и лизингови договори на основни активи с ниска стойност. Отчитането на лизинговите договори при лизингодателите като цяло не се променя, 2) Променя се съставът на лизинговите плащания: освен фиксираните лизингови плащания (вноски) се включват и (а) променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, и (б) променливи лизингови плащания, които са фиксирани по същество. 3) Променя се отчитането на сделки по продажба с обратен лизинг. 4) Въвеждат се изисквания за отчитането на преотдаването на лизинг (сублизинг),. 5) Въвеждат се изисквания за отчитането на изменение на лизинговите договори,. По отношение на лизингополучателите промените, които се въвеждат с новия МСФО 16, може да се систематизират, както следва:

Отчет за финансовото състояние	Актив с право на ползване и пасив (задължение) по лизинга
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	• Амортизация на актива с право на ползване • Разходи за лихви за пасива по лизинга (метод на ефективната лихва) • Променливите лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, се включват в оценката на пасива по лизинга

Пасив по лизинга

Първоначална оценка

Пасивът по лизинговия договор се оценява първоначално на началната дата на лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени, дисконтирани с лихвения процент:

- заложен в лизинговия договор (ако може да бъде лесно определен); или

- диференциален лихвен процент (ако заложеният лихвен процент не може да бъде лесно определен от лизингополучателя).

Лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, могат да бъдат следните:

• фиксирани вноски;

• променливи лизингови вноски, които зависят от индекс или лихвен процент (оценени първоначално с използване на индекса или лихвения процент на началната дата на лизинга);

• променливи лизингови вноски, фиксирани по същество.

• суми, които се очаква да бъдат платени от лизингополучателя според гаранции на остатъчната стойност;

• цена на упражняване на опция за покупка (ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция); и

• плащания на неустойки за прекратяване на лизинговия договор (ако срокът на лизинга отразява упражняването от страна на лизингополучателя на опция за прекратяване на лизинга).

Не се включват в оценката на пасива по лизинга променливи лизингови плащания, свързани със степента на полезното действие на основния актив (например процент от продажбите, извършени от магазин под наем). Вместо това се отчитат като разходи в периода на извършването им, тъй като е трудно да се определи предварително тяхният размер, когато трябва да се признае лизингът.

Последваща оценка

След началната дата на лизинга лизингополучателят следва да оценява пасива по лизинга като: а) увеличава балансовата му стойност, за да отрази лихвата по лизинговия пасив;

б) намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;

в) преоценка на балансовата стойност, за да отрази всяко преразглеждане на оценката на лизинга, промените в лизинговия договор или за да се отразят коригираните фиксирани лизингови плащания по същество.

Лихвата по лизинговия пасив за всеки период от срока на лизинга трябва да бъде сумата, която има за резултат постоянен периодичен лихвен процент върху остатъка на пасива по лизинга (прилага се методът на ефективната лихва).

Пасивът по лизинговия договор се преоценява, за да се отразят промените в:

- срока на лизинга и променените лизингови плащания (използва се коригиран дисконтов процент);

- оценката на опция за покупка на основния актив (използва се коригиран дисконтов процент); - сумите, които се очаква да бъдат платени според гаранция на остатъчната стойност (използва се непроменения дисконтов процент);

- бъдещи лизингови плащания в резултат на промяна на индекса или процента, използван за определянето на променливи лизингови плащания (използва се непроменения дисконтов процент, но с преразгледаните парични потоци за оставащия срок).

Преоценките се третират едновременно като корекция на пасива и на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване се намали до нула и има последващо намаление на оценката на пасива по лизинга, лизингополучателят следва да признае всяка остатъчна сума от преоценката в печалбата или загубата (пар. 39).

Диференциален лихвен процент

Лизингополучателите следва да използват диференциален лихвен процент при определяне на настоящата стойност на лизинговите плащания, когато не може да бъде лесно определен заложеният в договора от лизингодателя лихвен процент.

Диференциалният лихвен процент на лизингополучателя е лихвеният процент, който лизингополучателят би трябвало да плаща, за да заеме за подобен срок и с подобно обезпечение средствата, необходими за придобиването на актив със сходна стойност на тази на актива с право на ползване при сходни икономически условия (МСФО 16, Допълнение А, Определения на термините).

Следователно диференциалният лихвен процент е специфичен за всяко предприятие лизингополучател (пар. О3161). При неговото определяне следва да се вземат под

внимание фактори като кредитен рейтинг на лизингополучателя, продължителност на лизинговия договор, характер и качество на предоставеното обезпечение (основния актив) и икономическа среда, в която е осъществена сделката. Вследствие на това лихвеният процент на лизингополучателя за даден лизингов договор ще бъде различен от този за друг договор със съществено различни условия.

Определянето на диференциалния лихвен процент следва да премине през три етапа:

(а) определяне на референтен лихвен процент (отразяващ безрисковия лихвен процент);

(б) корекция (кредитен спред), отразяваща дълговото финансиране на лизингополучателя;

(в) корекция, отразяваща спецификата на лизинговия договор.

Определянето на диференциален лихвен процент може да е трудно на практика за договори, които в условията на МСС 17 са били класифицирани като оперативен лизинг (например наемни договори по ЗЗД). Трябва да се има предвид, че ако ефектът на дисконтирането е несъществен, признатите стойности на актива с право на ползване и на пасива по лизинга може да бъдат на недисконтирана база.

Освен това предприятия с много лизингови/наемни договори може да използват един диференциален лихвен процент за портфейли със сходни лизинги. МСФО 16 позволява прилагането на изискванията на стандарта към портфейл от лизинги със сходни характеристики и това се отнася както за лизингополучателите, така и за лизингодателите. Допустимо е, ако този подход няма до доведе до съществени различия в сравнение с прилагането на стандарта към отделни лизингови договори.

Актив с право на ползване

Първоначална оценка

На началната дата на лизинга активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която включва:

- първоначалната стойност на пасива (задължението) по лизинговия договор;

- плащания на началната дата или преди началната дата на лизинга;

- първоначални преки разходи, извършени от лизингополучателя (например комисиони);

- стимули по лизинга (те се приспадат);

- приблизително оценени разходи за демонтаж или преместване на основния актив, отчетени като провизия.

Последваща оценка

След началната дата на лизинга лизингополучателят следва да оценява актива с право на ползване, като прилага един от трите модела според своята счетоводна политика:

Приложим стандарт	Приложим стандарт
Модел на цената на придобиване	МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, ако активът с право на ползване е свързан с клас имоти, машини и съоръжения, за който лизингополучателят прилага модела на

	цената на придобиване
Модел на преоценената стойност	МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, ако активът с право на ползване е свързан с клас имоти, машини и съоръжения, за който лизингополучателят прилага модела на преоценената стойност
Модел на справедливата стойност	МСС 40 Инвестиционни имоти, ако активът за правото на ползване отговаря на дефиницията за инвестиционен имот и лизингополучателят е избрал модела на справедливата стойност според МСС 40 за своите инвестиционни имоти
Обезценка	МСС 36 Обезценка на активи

В резултат на МСФО 16 е направено свързано изменение в МСС 40 Инвестиционни имоти, като е променена дефиницията за инвестиционни имоти, така че тя да включва както собствените имоти, така и инвестиционните имоти, държани по лизингови договори и представляващи активи с право на ползване. Активът с право на ползване ще се третира като инвестицонен имот, ако основният актив се преотдава на лизинг на трета страна (сублизинг). В такъв случай активът с право на позване като инвестиционен имот се отчита по справедлива стойност в съответствие с МСС 40, ако инвеститорът – лизингополучател, по главния договор (и лизингодател по сублизинга) използва модела на справедливата стойност за притежаваните инвестиционни имоти; в противен случай се отчита по цена на придобиване, намалена с амортизация и обезценка в съответствие с МСФО 16.

Представяне във финансовите отчети

1. МСФО 16 изисква лизингополучателят да представи в **отчета за финансовото състояние** или оповести в **пояснителните приложения** следната информация:

а) активите с право на ползване отделно от останалите активи. Ако лизингополучателят не представи отделно в отчета за финансовото състояние активите с право на ползване, той следва да:

(i) включи активите с право на ползване в същата статия в отчета, в която биха били представени съответните основни активи, ако бяха собствени; и

(ii) оповести статиите в отчета за финансовото състояние, които включват тези активи с право на ползване;

б) лизинговите пасиви отделно от останалите пасиви. Ако лизингополучателят не представя отделно в отчета за финансовото състояние лизинговите пасиви, той следва да оповести статиите от отчета за финансовото състояние, които включват тези пасиви.

2. **В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход** лизингополучателят трябва да представи разхода за лихви за лизинговия пасив отделно от разхода за амортизация, начислен за актива с право на ползване.

Разходът за лихви за лизинговия пасив е компонент на финансовите разходи, които МСС 1

Представяне на финансови отчети изисква да бъдат представени отделно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

3. **В отчета за паричните потоци** лизингополучателят трябва да класифицира:

а) паричните потоци за частта на главницата от лизинговия пасив като парични потоци от финансова дейност;

б) паричните плащания за частта на лихвите за лизинговия пасив, като прилага изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци за платените лихви; и

в) плащанията по краткосрочни лизингови договори, плащания по лизингови договори на активи с ниска стойност и променливи лизингови плащания, невключени в оценката на пасива по лизинга, в раздела за паричните потоци от оперативна дейност.

Ефект от прилагането на МСФО 16 Лизинг

▪ В условията на МСФО 16 разходите на лизингополучателя за целия срок на лизинга са равни на общата сума на лизинговите плащания, които се разпределят по две статии в отчета за печалбата или загубата:

- разходи за амортизация на актива с право на ползване, и

- разходи за лихви за пасива по лизинга. При това разходите за лихви са в по-голям размер в началните периоди от срока на лизинга и впоследствие намаляват (поради ефекта на метода на ефективната лихва).

Счетоводно признатите разходи по лизинга според МСФО 16 през отделните отчетни периоди от срока обаче не са равни на платените лизингови вноски.

▪ В резултат на подхода на актива с право на ползване, задължителен за всички лизингови/наемни договори при лизингополучателите/наемателите, според МСФО 16 отчитането на оперативните лизинги е асиметрично: както лизингополучателите, така и лизингодателите признават актив във финансовите си отчети, което е концептуално неиздържано. В практически план тази асиметричност ще породи проблеми при изготвянето на консолидираните финансови отчети при наемни/лизингови договори между предприятия от група.

Дружеството е избрало да приложи МСФО 16 по отношение на лизинговите си договори със задна дата с кумулативния ефект от първоначално прилагане на настоящия стандарт. В тази връзка Дружеството не преизчислява сравнителната информация. Ефектът върху началното салдо на неразпределената печалба е несъществен.

- **КРМСФО 23** "Несигурност при третирането на данъка върху доходите"- в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019.

През текущата година дружеството е приложило **КРМСФО 23** "Несигурност при третирането на данъка върху доходите", който влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019 г.

Настоящото разяснение обяснява как трябва да се прилагат изискванията за признаване и оценяване, съдържащи се в МСС 12, когато има несигурност по отношение на данъчното третиране на дохода. При такива обстоятелства предприятието признава и оценява своя текущ или отсрочен данъчен актив или пасив, като прилага изискванията на МСС 12 въз основа на облагаемата печалба (данъчна загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби,

неизползваните данъчни кредити и данъчните ставки, определени чрез прилагане на сегашното разяснение.

Когато има несигурност по отношение на данъчното третиране на дохода, насточщото разяснение отговаря на следните въпроси:

а) Дали предприятието трябва да разглежда несигурните данъчни третирания поотделно;

б) Какви трябва да бъдат допусканията, които предприятието прави по отношение на разглеждането на данъчните третирания от данъчните органи;

в) Как предприятието трябва да определя облагаемата печалба (данъчната загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби, неизползваните данъчни кредити и данъчните ставки, както и;

г) Как предприятието трябва да разглежда промените на фактите и обстоятелствата.

- **Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти** - Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019

Предприятието прилага измененията на **на МСФО 9** - Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение, за годишните отчети, започващи на или след 01 януари 2019 г.

Измененията в МСФО 9 позволяват на предприятието да погаси предсрочно дългов инструмент или на притежателя да върне дългов инструмент обратно на издателя преди неговия падеж, може да бъде оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход ако:

а) предприятието придобива или създава финансовия актив с премия или отбив спрямо договорената номинална сума;

б) предсрочно погасената сума по същество представлява договорената номинална сума и начислената (но неплатена) договорна лихва, която може да включва разумна компенсация за предсрочното прекратяване на договора; и

в) при първоначалното признаване на финансовия актив от предприятието справедливата стойност на характеристиката за предсрочно погасяване е била незначителна.

- **Изменение на МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019

Предприятието прилага измененията на **МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия**, за годишните отчети, започващи на или след 01 януари 2019 г.

Измененията в **МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия** позволяват на предприятието да прилага МСФО 9 и по отношение на други финансови инструменти в асоциирани или съвместно предприятие, за които методът на собствения капитал не се прилага. Отнася се за дългосрочни участия, които по същество формират част от нетната инвестиция на предприятието в асоциирано или съвместно предприятие. По отношение на такива дългосрочни участия предприятието прилага МСФО 9, преди да приложи изискванията на настоящия стандарт. Когато прилага МСФО 9 предприятието не взема предвид произтичащите от прилагането на МСС 28 корекции на балансовата стойност на дългосрочните участия.

3.1. Други изменения на МСФО и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС), които са влезли в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019

През текущата година дружеството е приложило изменения на МСФО и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС), които са влезли в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019. Тяхното прилагане няма съществено влияние върху оповестяванията или сумите в настоящите финансови отчети. Тези изменения и разяснения включват:

- **Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 цикъл** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019
- **МСС 12 Данъци върху дохода,**

Предприятието признава ефекта на дивидентите върху данъка върху дохода съгласно определението в МСФО 9, когато признава задължение за плащане на дивидент. Ефектът на дивидентите върху данъка върху дохода е свързан по-пряко с минали операции или събития, които са генерирали подлежащи на разпределение печалби, отколкото с разпределянето на печалбата към собствениците. Поради това предприятието признава ефекта на дивидентите върху данъка върху дохода в печалбата или загубата, в другия всеобхватен доход или в собствения капитал в зависимост от това дали предприятието първоначално е признало тези минали операции или събития.

- **МСС 23 Разходи по заеми**

Доколкото едно предприятие заема средства като цяло и ги използва с цел придобиване на отговарящ на условията актив, предприятието определя размера на разходите по заеми, които са допустими за капитализиране, като прилага процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, приложим към всички заеми на предприятието, които са непогасени през периода. Предприятието обаче не включва в това изчисление разходите по заеми, приложими към заемите, взети специално с цел придобиване на отговарящ на условията актив, докато по същество не са приключили всички дейности, необходими за подготвянето на актива за неговата предвиждана употреба или продажба. Размерът на разходите по заеми, които предприятието капитализира през даден период, не трябва да превишава размера на разходите по заеми, направени през този период.

- **МСФО 3 Бизнес комбинации**

Когато страна в съвместно предприятие (както е определено в МСФО 11 Съвместни предприятия) получава контрол върху стопанска дейност, която е съвместно контролирана дейност (както е определено в МСФО 11), и е имала права върху активите и задължения по отношение на пасивите на тази съвместно контролирана дейност непосредствено преди датата на придобиване, сделката е бизнес комбинация, постигната на етапи. Следователно придобаващият прилага изискванията за бизнес комбинация, постигната на етапи, включително преоценява участието, което е държал преди в съвместно контролираната дейност, по начина, описан в параграф 42. По този начин придобиващият преоценява цялото си участие, което е държал преди в съвместно контролираната дейност.

- **МСФО 11 Съвместни предприятия**

Страна, която участва в съвместно контролирана дейност, но не притежава съвместен контрол върху нея, може да получи съвместен контрол върху съвместно контролираната дейност, в която извършването на съвместно контролираната дейност представлява стопанска дейност съгласно определението в МСФО 3. В такива случаи държаните в предходни периоди дялови участия в съвместно контролираната дейност не се преоценяват.

- **МСС 19 Изменение, свиване или уреждане на плана**

Целта на измененията е да се поясни, че след изменение, свиване или уреждане на план с дефинирани доходи предприятието следва да прилага актуализираните допускания от преоценката на нетния актив или пасив по план с дефинирани доходи за остатъка от отчетния период.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети за прилагане от ЕС, които не са в сила за текущия период и не са приложени от дружеството

- **МСФО 17 Застрахователни договори** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. (може да бъде разширено до 1 януари 2022 г.)
- **Изменения на МСС 1 и МСС 8** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.
- **Изменения на МСФО 3:** Дефиниция за бизнес - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.
- **Изменения към позоваванията на Концептуалната рамка в МСФО** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.
- **Реформа за референтна лихва -Изменение на МСФО 7, МСФО 9 и МСС 39** - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.

Дружеството не очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по-долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа за действащо дружество.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на

ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети". Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отче; или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си („функционална валута"). Финансовите отчети на Дружеството са изготвени в български лева (лв). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството.
Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Дружеството по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв.

4.4. Приходи

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с предоставяне на услуги по управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и услуги по управление на индивидуални клиентски портфейли.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1 Идентифициране на договора с клиент
2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
3 Определяне на цената на сделката
4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото

състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.4.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват следните услуги и съответните им съставни задължения за изпълнение:

- Услуга по управление на дейността на колективни инвестиционни схеми, която се състои от едно задължения за изпълнение;

Приходите от услугите се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услугите е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

При признаване на приходите от предоставените услуги, дружеството прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията.

4.4.2. Приходи от лихви

Приходите от лихви са свързани с лихви по предоставени срочни депозити и олихвяване на разплащателни сметки и лихви по дългови ценни книжа. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти".

Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Разходи за материали;
- Разходи за външни услуги;
- Разходи за амортизации;
- Разходи за възнаграждения и осигуровки

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

4.7. Машини, съоръжения и оборудване

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващи разходи свързани с определен дълготраен материален актив, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив.

Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини, съоръжения и оборудване се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Дълготрайните материални активи, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на материалните дълготрайни активи се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Транспортни средства 4 години
- Стопански инвентар 6.7 години
- Компютри 2 години
- Други 7 години

Избраният праг на същественост за материалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Отчитане на лизинговите договори

В началото на договора Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

При лизингополучателя

На началната дата лизингополучателят признава актива с право на ползване и пасива по лизинга. Лизингополучателят оценява актива с право на ползване по цена на придобиване, която включва първоначалната стойност на пасива (задължението) по лизинговия договор; плащания на началната дата или преди началната дата на лизинга; първоначални преки разходи, извършени от лизингополучателя (например комисиони); стимули по лизинга (те се приспадат); приблизително оценени разходи за демонтаж или преместване на основния актив, отчетени като провизия.
Лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя. След

началната дата лизингополучателят оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване, а пасивът по лизинга се увеличава с начислените лихви и се намалява с плащанията на вноските (лихва и главница), както и се преизчислява заради: промени в гарантираната остатъчна стойност; промени в бъдещите лизингови плащания поради промяна в прилаган индекс или %, използван за изчисляване на лизинговите плащания; промени в срока на лизинга; промени в оценката на опцията за придобиване на актива.

При лизингодателя

Лизингодателят класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Финансов лизинг
На началната дата лизингодателят признава активите, държани по силата на договор за финансов лизинг, в своя отчет за финансовото състояние и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Оперативен лизинг
Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

4.9. Тестове за обезценка на машини, съоръжения и оборудване

При изчисляване на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци – единица, генерираща парични потоци. В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други на база единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелства индикират, че тяхната балансова стойност може да не бъде възстановена.

Когато възстановимата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, е по-ниска от съответната балансова стойност, последната следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, са пряко свързани с последния одобрен прогнозен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост, за да бъде изключено влиянието на бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активите. Дисконтовите фактори се определят по отделно за всяка една единица, генерираща парични потоци, и отразяват рисковия профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата сума на активите от тази единица пропорционално на балансовата им стойност. Ръководството на Дружеството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Призната в минал период обезценка се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

4.10.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.10.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.10.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и други вземания.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци" или бизнес модел „държани за събиране и продажба", както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които дружеството неотменимо е избрало при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и групата счита тази класификация за по-релевантна.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на дружеството за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.10.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби", който замества „модела на понесените загуби", представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на тази подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3" обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Дружеството не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг"). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

4.10.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.11. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към датата на баланса. Те са изчислени в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнасят, на база на облагаемия финансов резултат за периода. Всички промени в данъчните активи или пасиви са признати като елемент от разходите за данъци в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики. Това включва сравнение между балансовата сума на активите и пасивите и тяхната съответна данъчна основа. В съответствие с изискванията на МСС 12 не се признават отсрочени данъци във връзка с репутация, временни разлики, свързани с акции в дъщерни дружества и съвместно контролирани предприятия, ако обратното проявление на тези разлики може да бъде контролирано от Дружеството и е вероятно, че обратното проявление на тези разлики няма да се случи в близко бъдеще. Съществуващи данъчни загуби се оценяват по отношение на налични критерии за признаване във финансовите отчети преди да бъде отразен актив по отсрочени данъци. Такъв се признава, когато съществува вероятност за реализирането му посредством бъдещи данъчни печалби.

Пасиви по отсрочени временни разлики се признават в пълен размер. Активи по отсрочени временни разлики се признават само до степента, че съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи данъчни печалби.

За определяне на размера на активите и пасивите по отсрочени данъци се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация.

Значителна част от промените в отсрочените данъчни активи или пасиви се отразяват като компонент на разхода за данък в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви, дължаща се на промяна в справедливата стойност на активи или пасиви, която е отразена директно в капитала се отразяват директно в собствения капитал.

4.12. Пари и парични еквиваленти

Дружеството отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент, и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.13. Собствен капитал и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервът се формира от неразпределената печалба на Дружеството по решение на Общото събрание на акционерите.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденти на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица" в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.14. Пенсионни и други задължения към персонала

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции или с дялове от собствения капитал.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск, в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущи пенсионни и други задължения към персонала по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати в резултат на тяхното неизползване.
Дружеството е приело и прилага Политика за възнагражденията, която обхваща всички форми на възнаграждения, като заплати и други финансови и/или материални стимули, включително облаги, свързани с доброволно пенсионно и/или здравно осигуряване.

Управляващото дружество изплаща както постоянно, така и променливо възнаграждения, при спазване на изискванията на действащото законодателство и прилаганата от управляващото дружество политика за възнагражденията.

4.15. Провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите, представляващи текущи задължения на Дружеството, произтичащи от минали събития, уреждането на което се очаква да породи необходимост от изходящ паричен поток от ресурси, се признават като задължения на Дружеството. Провизиите се признават тогава, когато са изпълнени следните условия:

- Дружеството има сегашно задължения в резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси за да бъде уредено задължението;
- може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждането на настоящото задължение към датата на баланса. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка Дружеството взима под внимание рисковете и степента на несигурност, съпътстваща много от събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение на Дружеството се признават като отделен актив. Този актив, обаче, не може да надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към всяка балансова дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към датата на баланса.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток ресурси в резултат на текущо задължение, такова задължение не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация.

Дружеството не признава условни активи, тъй като признаването им може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

4.16. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани

по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.17.

4.16.1. Лизинг

Ръководството прави оценка на лихвения процент, с който се дисконтират лихвените плащания, чрез прилагане на процента заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен, или диференциалния лихвен процент на лизингополучател, ако този процент не може да бъде непосредствено определен.

4.16.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещ облагаем доход, за който може да бъде използван отсрочен данъчен актив, се базира на най-актуалната одобрена бюджетна прогноза, коригирана със значими необлагаеми доходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби в рамките на определените от закона срокове, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се оценява индивидуално от ръководството на база на специфичните факти и обстоятелства.

4.17. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.17.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вижте Пояснение 4.9). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи определянето на приложимия дисконтов фактор включва извършване на подходящи корекции на пазарния риск и на рискови фактори, които са специфични за отделните активи.

4.17.2. Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 5. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване.

4.17.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.17.4. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

За финансовите инструменти, които след първоначалното им признаване се отчитат по справедлива стойност в отчета за финансовото, МСФО 7 изисква оповестяване на техниките за определяне на справедливата им стойност. Стандартът въвежда йерархия на справедливата стойности , определена според степента на наблюдаемост на данните, използвани за оценка на справедливата стойност. Като наблюдаеми се определят данните, отразяващи пазарна информация получена от независим източник, докато данните отразяващи пазарните предположения на дружеството, се определят като ненаблюдаеми. Двата вида данни определят следните три нива в йерархията на справедливите дейности.

5. Машини, съоръжения и оборудване

Балансовата стойност на машините, съоръженията и оборудването, представени във финансовия отчет към 31 декември 2019 г., е изчислена както следва:

	Активи с право на ползване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Компютри '000 лв.	Обзавеждане '000 лв.	Общо '000 лв.
Отчетна стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	86	3	3	92
Новопридобити активи	342	-	1	-	343
Отписани	(58)	-	-	-	(58)
Салдо към 31 декември 2019 г.	**284**	**86**	**4**	**3**	**377**
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(9)	(1)	(2)	(12)
Амортизация	(28)	(21)	(2)	(1)	(52)
Отписана амортизация	12	-	-	-	12
Салдо към 31 декември 2019 г.	**(16)**	**(30)**	**(3)**	**(3)**	**(52)**
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	**268**	**56**	**1**	**-**	**325**

Дружеството не е залагало като обезпечение наличните си нетекущи материални активи.

Балансовата стойност на машините, съоръженията и оборудването, представени във финансовия отчет към 31 декември 2018 г., е изчислена както следва:

	Транспортни средства '000 лв.	Компютри '000 лв.	Стопански инвентар '000 лв.	Общо '000 лв.
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	**39**	**1**	**3**	**43**
Бракувани активи	-	(1)	-	(1)
Продадени активи	(39)	-	-	(39)
Новопридобити активи	86	3	-	89
	86	3	3	92
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2018 г.	(9)	(1)	(2)	(12)
Отписана амортизация	15	1	-	16
Амортизация	(15)	(1)	-	(16)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(9)	(1)	(2)	(12)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	**77**	**2**	**1**	**80**

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи, което следва да се погаси през 2019 г. Към 31 декември 2019 г. или 2018 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството не е залагало като обезпечение наличните си нетекущи материални активи.

6. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Инвестиции в акции	654	546
Инвестиции в облигации	113	116
	767	**662**

През отчетните периоди няма блокирани инвестиции.

Според използвания модел за оценка на Дружеството, финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се категоризират по следния начин:

В хиляди лева, към 31.12.2019 г.	Справедлива стойност определена чрез котировки от активни пазари	Справедлива стойност - метод на дисконтираните парични потоци	Нетна стойност на активите като приближение на справедливата стойност	Общо
Български акции	485	-	169	654
Български корпоративни облигации	26	87	-	113
Общо	**511**	**87**	**169**	**767**
Дял	**66.62 %**	**11.34 %**	**22.04 %**	**100%**

За определянето на справедливата стойност към 31.12.2019 г. на акции от емисии Биовет АД е използвана техника за оценка Нетна балансова стойност на активите.

За определянето на справедливата стойност към 31.12.2019 г. на облигации от емисии Авто Юнион АД, Джи Пи Ес Контрол ЕАД и Евролийз Груп ЕАД е използвана техника за оценка - метода на дисконтираните парични потоци, с дисконтов процент формиран чрез използването на доходността по облигации или ДЦК избрани от инвестиционния консултант с отчитане на съответна рискова премия.

7. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Дружеството, държи в портфейла си финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, съгласно възприетата счетоводна политика.

Към 31 декември 2019 г. балансовата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (детайлно представени в пояснение 8 от финансовия отчет) в размер на 767 хил. лв. (2018 г.: 662 хил. лв.) е тяхната справедлива стойност.

Следната таблица представя финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Следната таблица анализира в йерархията на справедливата стойност активите и пасивите на Дружеството, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2019 г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата				
Български акции	485	-	169	654
Български корпоративни облигации	26	-	87	113
Общо	**511**	**-**	**256**	**767**

Следната таблица анализира в йерархията на справедливата стойност активите и пасивите на Дружеството, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2018 г.

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата				
Български акции	349	74	123	546
Български корпоративни облигации	28	37	51	116
Общо	**377**	**111**	**174**	**662**

Определяне на справедливата стойност

Справедливата стойност на финансовите активи търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Определяне на справедливата стойност на ниво 3

За финансовите активи и пасиви на Дружеството, класифицирани на ниво 3, справедливата стойност на финансовите активи се определят чрез използване на техники за оценка. Дружеството използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината (вж пояснение 4.10)

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност към 31.12.2019г. ('000 лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми дани и справедливата стойност
Български корпоративни облигации	87	Дисконтирани парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност
Български акции	169	Нетна стойност на активите	-	-

8. Други вземания

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Други вземания, брутна сума преди обезценка	9	17
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски вземания	(6)	(15)
Търговски вземания	3	2

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на другите вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени на индивидуална база и съответната обезценка в размер на 0 хил. лв. (2018 г.: 4 хил.лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия

всеобхватен доход на ред „Други разходи". Обезценените вземания са били дължими главно от падежирали лихвени и главнични вземания по облигации, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Салдо към 1 януари, преизчислено	15	11
Загуба от обезценка	-	4
Възстановена загуба от обезценка	(9)	-
Салдо към 31 декември	**6**	**15**

9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните компоненти:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Парични средства по разплащателни сметки	77	135
Общо	**77**	**135**

Дружеството няма блокирани парични средства към 31 декември 2019 г.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

10. Собствен капитал
10.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 400 000 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лев за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2019 Брой акции	2018 Брой акции
Издадени и напълно платени акции:		
- в началото на годината	400 000	400 000
Акции, издадени и напълно платени към 31 декември	**400 000**	**400 000**

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен както следва:

	2019 Брой акции	2019 %	2018 Брой акции	2018 %
ИП Евро-Финанс АД	79 840	19.96	79 840	19.96
БОНДС АДВАЙЗЕРС	39 800	9.95	39 800	9.95
ИТАЛТЕХ СЕРВИЗ-БЪЛГАРИЯ ЕООД	39 800	9.95	39 800	9.95
ЛАУДСПИКЪРС-СИ ЕЙ" ЕООД	39 800	9.95	39 800	9.95
ЕВРОАУТОСЕРВИЗ ЕООД	39 920	9.98	39 920	9.98
ЕЙ СИ ЕМ КОНСУЛТ ЕООД	39 800	9.95	39 800	9.95
СМАРТ АЙ ТИ СЪЛЮШЪНС ЕООД	39 800	9.95	39 800	9.95
ПРО ИНС ООД	39 920	9.98	39 920	9.98
Цветелина Константинова Костадинова	1 520	0.38	1 520	0.38
ОБРАЗОВАТЕЛЕН-СПОРТЕН КОМПЛЕКС ЛОЗЕНЕЦ	39 800	9.95	39 800	9.95
Общо	**400 000**	**100**	**400 000**	**100**

10.2. Резерви

Резервите на Дружеството се формират от неразпределената печалба от минали години по решение на Общото събрание на акционерите. Към 31.12.2019 г. размерът на резервите е 40 хил. лв.

10.3. Дивиденти

През 2019 г. Дружеството е разпределило дивидент в размер на 413 хил. лв. съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 10.06.2019 г.

11. Лизинг

11.1. Лизингови договори като лизингополучател

Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг лек автомобил. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 56 хил. лв. (2018 г.: 68 хил. лв.). Активите са включени в група „Транспортни средства" от „Машини, съоръжения и оборудване" (вж. пояснение 5).

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Дружеството отчита и договор за наемане на офис с период от 10 години. В съответствие с МСФО 16 е признат Актив с право на ползване с нетна балансова стойност 268 хил.лв. (2018 г. 0 хил.лв.) (вж. пояснение 5).

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

31 декември 2019 г.	Краткосрочни	Дългосрочни		Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.		'000 лв.
Лизингови плащания	48	179	147	374
Дисконтиране	(11)	(28)	(9)	(48)
Нетна настояща стойност	**37**	**151**	**138**	**326**

31 декември 2018 г.	Краткосрочни	Дългосрочни		Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.		'000 лв.
Лизингови плащания	15	61	-	76
Дисконтиране	(3)	(5)	-	(8)
Нетна настояща стойност	**12**	**56**	**-**	**68**

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 5-тата година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 56 хил. лв. (2018 г.: 68 хил. лв.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

12. Данъчни задължения

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Данък върху разходите по ЗКПО	2	2
Данък върху печалбата	8	6
Общо	**10**	**8**

13. Възнаграждения на персонала

13.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за заплати	(113)	(101)
Разходи за социални осигуровки	(15)	(12)
Общо	**(128)**	**(113)**

14. Приходи от услуги

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от управление на КИС	612	655
	612	**655**

15. Разходи за външни услуги

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Независим финансов одит	(2)	(1)
Такси към Централен Депозитар АД	(2)	(1)
Такси към Регулаторни органи	(3)	(4)
Информационни системи	(8)	(8)
Наеми, поддръжка и телефония	(12)	(36)
Други	(14)	(17)
Общо	**(41)**	**(67)**

16. Други разходи

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Социални разходи	(1)	(1)
Застраховка на служителите	(1)	(1)
Разходи за обезценка на вземания	-	(4)
Други разходи	(26)	(2)
Общо	**(28)**	**(8)**

17. Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	118	72
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(40)	(55)
Общо	**78**	**17**

18. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Банкови такси и комисиони	(1)	(1)
Разходи за лихви по договори за лизинг	(9)	(2)
Други финансови разходи	(4)	(1)
Финансови разходи	**(14)**	**(4)**

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	5	9
Приходи от възстановени загуби от обезценка	9	-
Финансови приходи	**14**	**9**

19. Разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% и действително признатите данъчните разходи в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход могат да бъдат равнени както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Печалба за периода преди данъци	438	470
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	**(43)**	**(47)**
Намаления съгласно данъчна декларация	-	5
Увеличения съгласно данъчна декларация	(1)	(4)
Текущ разход за данъци	**(44)**	**(46)**
Действителен разход за данък	**(44)**	**(46)**

20. Сделки със свързани лица

Основните свързани лица, с които ЕФ Асет Мениджмънт АД осъществява своята дейност са организираните и управлявани от Дружеството два договорни фонда ДФ „ЕФ Рапид" и ДФ „ЕФ Принсипал".

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

20.1. Сделки със свързани лица

	2019	2018
Приходи от предоставяне на услуги	**'000 лв.**	**'000 лв.**
- приходи от управление на ДФ „ЕФ Принсипал"	454	532
- приходи от управление на ДФ „ЕФ Рапид"	158	123
Общо:	**612**	**655**

20.2. Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019	2018
	'000 лв.	**'000 лв.**
Краткосрочни възнаграждения		
- възнаграждения по договори за управление и контрол	62	61
	62	**61**

20.3. Салда към края на годината

	2019	2018
	'000 лв.	**'000 лв.**
Вземания от:		
Договорен фонд "ЕФ - Принсипал"	-	38
Договорен фонд "ЕФ - Рапид"	-	13
Общо вземания от свързани лица	**-**	**51**

21. Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

През 2019 г. при управлението на колективните инвестиционни схеми Управляващото дружество сключва сделки като се стреми, в настоящите пазарни условия, да предприеме възможно най-разумни действия по запазване на стойността на инвестициите.

Водещи за Управляващото дружество при управлението на КИС са спазването на инвестиционните ограничения, контрола върху ликвидността, анализа на пазарната ситуация за намиране на най-добри възможности за продажба и покупка на финансови инструменти. Натрупаният професионален опит през последните години на активно развитие в България на пазара на колективни инвестиционни схеми, дава възможност на екипа на ЕФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД да създаде подходяща вътрешна организация на работата, за да са

осигурени запазването на интересите на инвеститорите, избягването на конфликти на интереси, спазването на забраната за търговия с вътрешна информация, ефективното разпределение на функции и отговорности на различните отдели, контрол и своевременно предоставяне на информация.

Вследствие на своята основна дейност Дружеството е изложено на финансови рискове, които могат да бъдат разпределени в следните три основни категории – пазарни рискове, кредитни рискове и операционни рискове. Освен тези основни три рискови категории Дружеството е изложено и на някои комбинирани рискови фактори, реализиращи се в ликвиден риск, регулаторен риск, риск за репутацията, бизнес риск и други.

Ежедневните дейности по управление на риска в Дружеството се осъществява от отдел „Управление на риска", за което отделът се отчита пряко пред Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да намали излагането на риск на Дружеството, вкл. като осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, необходими за покриване на възникващите задължения.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са разгледани детайлно по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби при управлението на финансови средства под въздействието на неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, преобладаващите валутни курсове, който се обуславя от две основни категории рискови фактори:

- Системен (общ пазарен) риск, влияещ върху стойността на всички финансови инструменти на пазара. Системният риск се поражда от характеристиките на макроикономическата среда и от състоянието на капиталовия пазар в страната, действа извън дружеството и по принцип не може да бъде диверсифициран. Основните методи за ограничаване на системния риск и неговите отделни компоненти са събирането и обработването на информация за макроикономическата среда, и на тази база прогнозиране и съобразяване на инвестиционната политика с очакваната динамика на тази среда;
- Специфичен (фирмен) риск, който произтича от конкретните характеристики на даден финансов инструмент или дружеството, което го е емитирало. Дружеството неутрализира специфичния пазарен риск на собствените си инвестиции и отделните инвестиции на КИС посредством диверсификация на финансовите инструменти.

Основните разновидности на пазарния риск – валутен, лихвен и ценови са разгледани по-долу.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на валутните курсове, който може да се реализира чрез намаление/увеличение стойността на активи/пасиви, деноминирани в чужда валута, и/или намаление/увеличение на приходите/разходите, свързани с финансови инструменти или транзакции, деноминирани в чужда валута.

Управляващото дружество е изложено на валутен риск при извършване на разплащания в чуждестранна валута. При извършването им възникват приходи и разходи от валутни операции, които се отчитат в отчета за доходите. Основната част от валутните експозиции се формира от монетарните активи и пасиви на Управляващото дружество, деноминирани във валута, различна от лева и евро.

Управляващото дружество управлява валутния риск чрез ограничаване на откритата си позиция по отношение на валути, различни от лева и евро. Поради характера на паричните потоци, а именно – разплащания с клиенти на КИС, приходите и разходите от валутни операции и преоценки не са релевантни.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на лихвените проценти, който има две основни разнодивности:

- риск от изменение на пазарната цена на лихвоносни финансови инструменти (вкл. деривативи базирани върху лихвени проценти) във връзка с изменение на пазарните лихвени проценти;
- риск от намаление/увеличение на лихвените плащания по лихвоносни активи/пасиви във връзка с промяна на пазарните лихвени проценти;

Дейността на Управляващото дружество е обект на риск от колебания в лихвените проценти, само доколкото през отчетния период Управляващото дружество сключва договори за депозити с различни банки, приходите от лихви, от които, са изложени на риск от намаление на лихвените проценти. През отчетния период Дружеството няма лихвоносни задължения, които биха могли да доведат до излагане на риск от увеличение на лихвените плащания.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Дружеството:

31 декември 2019 г.	Лихвен %	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
		'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.05% до 0.30%	77	-	77
Корпоративни облигации	от 4.15%до 5.00 %	113	-	113
Акции	-	-	654	654
Вземания	-	-	3	3
Общо активи		**190**	**657**	**847**

Ценови риск

Ценовият риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни цени на търгуеми финансови инструменти (акции, борсово-търгуеми стоки, стратегически суровини, енергоносители и т.н.).

През периода Управляващото дружество няма активи или пасиви, водещи до поемане на ценови риск свързан с търгуеми финансови инструменти.

Основните приходи на Дружеството са свързани с размера на управляваните активи (нетната стойност на активите на управляваните фондове върху която се начислява таксата за управление) и интереса на инвеститорите към управляваните договорни фондове, предвид събираните такса за емитиране и обратно изкупуване на дялове.

И двата източника на приходи са свързани основно със състоянието на публичните дружества търгуеми на Българска фондова борса АД (БФБ). Увеличението/намалението на цените на БФБ на акциите, които управляваните от Дружеството фондове притежават, би довело до съответното увеличение/намаление на приходите от управление. Това увеличение/намаление също така влияе и на интереса на инвеститорите към фондовете, доколкото едно увеличение на цените би довело до по-висока доходност за инвеститорите, а при намаление на цените по-малка доходност или загуба за инвеститорите.

Кредитен риск

Кредитният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби поради намаляване стойността на даден финансов инструмент при неблагоприятни събития с кредитен характер (вкл. сетълмент риск при неизпълнение от страна на контрагента), свързани с емитента на финансовия инструмент или насрещната страна по сделката, както и държавите или юрисдикциите, където са базирани или осъществяват своята дейност. Кредитният риск има две основни разновидности:

- Позиционен риск – възможната загуба, произтичаща от промяна на цената на даден финансов инструмент в резултат на фактори, свързани с кредитоспособността на емитента или в случай на деривативен инструмент-свързан с емитента на базовия инструмент;

- Сетълмент риск – възможната загуба, произтичаща от невъзможността или нежеланието на насрещна страна по сделка с финансови инструменти да изпълни точно и в срок своите задължения;

През периода Управляващото дружество поддържа вземания само срещу първокласни контрагенти (депозити при банки), което свежда позиционния риск и сетълмент риска до пренебрежимо ниско равнище.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на финансовия отчет, както е посочено по-долу:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Други вземания	3	2
Вземания от свързани лица	-	51
Пари и парични еквиваленти	77	135
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	767	662
Балансова стойност	**847**	**850**

Основните приходи, които Дружеството реализира, са от организацията и управлението на КИС – ДФ „ЕФ Рапид" и ДФ „ЕФ Принсипал". Поради наличието на правото да управлява посочените Фондове, Дружеството не е изложено на кредитен риск от неплащане на задълженията от страна на фондовете към Дружеството.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи:

към 31.12.2019 г.	до 3 месеца	от 1 до 5 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	-	77	77
Вземания	3	-	-	3
Акции	-	-	654	654
Облигации	-	113	-	113
Общо активи	**3**	**113**	**731**	**847**

Ликвиден риск

Ликвидният риск има две основни разновидности:

- Риск на финансирането, който възниква във връзка с осигуряването на финансови средства за посрещане на финансови задължения, когато те станат изискуеми. Рикът от финансирането има две измерения: риск Управляващото дружество да не бъде в състояние да посрещне задълженията към Клиентите на КИС и риск от невъзможност Управляващото дружество да посрещне задължения, свързани със собствените му дейности;
- Риск свързан с пазарната ликвидност на финансовите инструменти, който възниква, когато дадена транзакция не може да бъде осъществена при преобладаващите пазарни цени на финансовия инструменти, или извършването й е възможно само при неблагоприятни финансови условия, поради значителния размер на позицията в сравнение с обичайната търговия;

Управляващото дружество прилага процедури за управление на ликвидния риск на всяка колективна инвестиционна схема, с цел осигуряване спазването на изискванията по чл. 21 ЗДКИСДПКИ.

Несистематични рискове

Договорните фондове оперират в силно регулирана среда, което е предварително условие за намаляване на рисковете от операциите. Основен регулатор е Комисията за финансов надзор. Допълнителен контрол се осъществява и от банката депозитар.

Мерки за редуциране на влиянието на финансовата криза

Във връзка със силно променливата конюнктура на финансовите пазари в световен мащаб, освен изрично предвидените процедури в Правилата за управление на риска на договорните фодове, ЕФ Асет Мениджмънт предприема допълнителни мерки във връзка с управлението на ликвидните и кредитните рискове, а именно:

- Непрекъснат контрол и своевременно предоставяне на информация на отдел „Управление на активи" и изпълнителния директор за броя и размера на подадените поръчки за емитиране и обратно изкупуване на дялове за следващия работен ден;
- Непрекъснато наблюдение на движенията на цените на финансовите инструменти от портфейла на договорния фонд по време на борсовите сесии;
- Проверка и уведомяване на изпълнителния директор – за наличностите по бързоликвидни активи и техния относителен дял в общата сума на активите на договорния фонд.

Към 31 декември 2019 г. падежите на задълженията на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2019 г.	Краткосрочни	Дългосрочни		Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.		'000 лв.
Задължения по лизинг	37	151	138	326
Други задължения	12	-	-	2
	49	151	138	338

31 декември 2018 г.	Краткосрочни	Дългосрочни		Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
	'000 лв.	'000 лв.		'000 лв.
Задължения по лизинг	12	56	-	68
Други задължения	9	-	-	9
	21	56	-	77

Операционен риск

Операционният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби, дължащи се на неподходящи или неадекватни вътрешни правила и/или процедури, грешки на персонала и/или информационните системи, злоумишлени действия, неблагоприятни външни събития и други. Операционните рискове са свързани с четири основни рискови фактора:

- Персонал – възможни загуби, свързани с грешки, измами и други подобни, липса на съответна квалификация или загуба на ключови служители и т.н.;

- Процеси – възможни загуби вследствие на транзакции, счетоводни грешки, неизгодни договори, неточни финансови отчети или оценки и т.н.;
- Системи – възможни загуби от срив на информационни системи или комуникационни канали, програмни грешки, некоректни данни, пробиви в сигурността, недостиг на операционен капацитет и т.н.;
- Външни рискове – възможни загуби, дължащи се на природни катаклизми, съдебни разпоредби, неизпълнение от страна на доставчици, кражби, грабежи и др. противозаконни действия на външни лица, политически, регулаторни, данъчни и други фактори.

Управляващото дружество управлява опреционния риск с помощта на система за вътрешен контрол на процесите, нивата на достъп до системите и лимитите за сделки на персонала.

21.1. Категории финансови активи

Балансовите стойности на финансовите активи на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Вземания от свързани лица	20.3	-	51
Други вземания	8	3	2
Пари и парични еквиваленти	9	77	135
		80	**188**
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:	6		
Облигации		113	116
Капиталови инструменти		654	546
		767	**662**

Финансови пасиви	Пояснение	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Задължения по лизингови договори	11.1	326	68
Други задължения		2	1
		328	**69**

Вижте пояснение 4.10 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности, са описани в пояснение 7. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 21.

22. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите.

Дейността на Дружеството подлежи на контрол от Комисията по финансов надзор, като управляващото дружество постоянно следи и спазва специфичните изисквания по отношение на собствения си капитал, съгласно нормативната уредба.

През отчетния период дружеството наблюдава капиталовата си адекватност и ликвидност в съответствие с изисквания, постановени в Наредба № 50 от 19.06.2015 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им, а от 20.10.2011 г. съгласно Наредба № 44 за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционно фондове (Наредба № 44).

В съответствие с нормативните изисквания Дружеството поддържа собствен капитал по-голям от минимално изискуемият от 125 хиляди евро и по-голям от една четвърт от постоянните му общи разходи за предходната година.

23. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на съставяне на баланса и датата.

В началото на 2020 година, поради разпространение на новия коронавирус COVID - 19 в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На капиталовите пазари през последните седмици се наблюдава рязко повишаване на нивото на пазарната волатилност, породено в основната си част от разпродажби на активи и ребалансиране на портфейли на големи институционални инвеститори, което доведе и до значителен спад в доходността на основните борсови индекси. Ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, поради което към момента ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието ще доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Дружеството и на управляваните от него фондове и е възможно да има негативен ефект върху дейността на Дружеството.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 27.03.2020 г.